LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

Rīgā

2026. gada 21. oktobrī Nr. 379

Latvijas Republikas
Saeimas priekšsēdētājai
Daigai Mieriņai

Par individuālu likumu pieņemšanu

Ļoti cienījamā Mieriņas kundze!

Saeima 2026. gada 15. oktobrī pieņēma likumu "Par Divjas Kananas Višvanatas (Divya Kannan Vishwanath) atzīšanu par Latvijas pilsoni" (*likumprojekta Nr. 1587/Lp14*) (turpmāk – Likums). Saeimā Likums tika atzīts par steidzamu un izskatīts divos lasījumos, turklāt Likuma steidzamība tika pieņemta ar vairāk nekā divu trešdaļu deputātu balsu vairākumu. Jāuzsver, ka personas atzīšana par Latvijas pilsoni ar atsevišķu likumu ir kārtība, kas pēc būtības ir principiāli atšķirīga no Pilsonības likuma 13. pantā nostiprinātā tiesību institūta – uzņemšanas pilsonībā par īpašiem nopelniem Latvijas labā.

Nav apšaubāmas Saeimas likumdošanas tiesības rīcības brīvības ietvaros, tostarp izvēle ar individuālu likumu lemt par ārvalstnieka vai bezvalstnieka atzīšanu par Latvijas pilsoni. Tomēr arī šādā gadījumā attiecīgais likums ir pieņemams tikai un vienīgi labas likumdošanas ceļā, kas atbilst Latvijas Republikas Satversmes 1. pantā ietvertajam demokrātiskas tiesiskas valsts

principam. Likumdevējam ir pienākums vērtēt ikkatra likuma ietekmi uz sabiedrību, arī sabiedrības ieguvumu no likuma.

Ar pilsonības institūtu tiek noteiktas tās personas, kuras veido suverēnās varas nesēju jeb Latvijas tautu, tādēļ Saeimai ir jāgūst pārliecība, ka tās rīcībā ir pārbaudīti fakti par personu, kura tiek atzīta par Latvijas pilsoni. Tāpat jābūt pilnīgai skaidrībai, kā šāda pilsonības atzīšana turpmāk kalpos Latvijas sabiedrības interesēm kopumā.

No publiski pieejamiem Likuma izstrādes materiāliem ir gūstams tikai daļējs priekšstats par lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, kā arī procedūru, kādā Likums tika pieņemts, kādi fakti Saeimas atbildīgajā komisijā tika pārbaudīti un kāds būs sabiedrības ieguvums no Likuma. Tāpat no publiskotās informācijas nav konstatējami būtiski vai neatliekami apstākļi, kas pamato Likuma atzīšanu par steidzamu. Taču Latvijas Republikas Satversmes 75. pants man neļauj prasīt Likuma otrreizēju caurlūkošanu.

Ievērojot minēto, aicinu vēl 14. Saeimu savu pilnvaru laikā novērst jebkuras šaubas, kas saistītas ar likuma "Par Divjas Kananas Višvanatas (Divya Kannan Vishwanath) atzīšanu par Latvijas pilsoni" pieņemšanu, nepieciešamības gadījumā to pārskatot. Tāpat aicinu Saeimu rūpīgi apsvērt kārtību, kādā tiek pieņemti individuālie likumi par personas atzīšanu par Latvijas pilsoni. Jo īpaši aicinu apsvērt, vai šāda veida likumi ir pieņemami steidzamības kārtībā, ja vien tam nav neatliekams pamatots iemesls.

Cieņā

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs